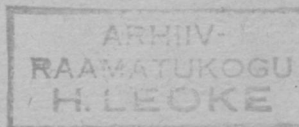

Eesti Ühistegewuse Büroo wäljaanne № 2.

Kroonu äri- ja tempelmaks.

:: :: Tarwilikud teated :: ::
laenu- ja hoiu-, tarwitajate-, majan-
duse-, piima- j. n. e. ühisustele.

Toimetanud **cand. J. Kukk**,
Ühistegewuse Büroo juhataja.

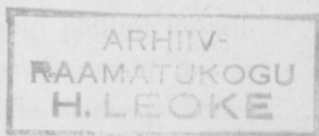
Tallinnas, 1915.

Eesti Ühistegewuse Büroo wäljaanne № 2.

Kroonu äri- ja tempelmaks.

Tarwilikud teated laenu- ja hoiu-, tarwitajate-,
majanduse-, piima- j. n. e. ühisustele.

Toimetanud **cand. J. Kukk**,
Ühistegewuse Büroo juhataja.

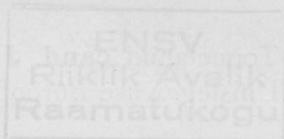

Tallinnas, 1915.

336 21 (174.28)

Дозволено военною цензурою.

В. Эренпайс, Ревель.

S 17247
0

Eessõna.

Äri- ja tempelmaksu seadustega on meie ühisustel järjest tegemist. Kahjuks ei ole aga ühisuste asjaajajad nende seadustega mitte küllalt tuttawad, nagu seda wõrdlemisi sagedad margi- ja ärimaksu trahwid tõendawad.

Seaduse mittetundmisega ei saa ennast keegi wabandada. Sellepärast peawad ühisused, et ennast asjata kulude eest hoida, äri- ja tempelmaksu seadusi tundma õppima, ja nende nõudeid oma asjaajamises korralikult täitma.

Ärimaksu, iseäranis aga tempelmaksu seaduse määrused on iseenesest õige selguseta ja mittetäpikäalsed, mis nende õiget käsitamist aina raskeks teeb. Tegelikul tarwitamisel ei ole mitte wõimalik igasugusi keerulisi seaduse paragrahwisi uurida, waid on tarwis lühikesi ja selgeid juhatusi, kuidas ühel ehk teisel juhtumisel talitada.

Käesolewas raamatukeses ongi püütud kokkuwõtetult tähtsamaid ja kõige tarwilikumaid äri- ja tempelmaksu määrusi, millega meie laenu- ja hoiu-, tarwitajate-, majauduse- j. t. ühisuste asjaajamises kõige sagedamini kokkupuutumist on. Sõjaaegsed muudatused on raamatu lõpul ära tähendatud.

Raamatu kokkuseadmisel on hallikatena tar-
witatud:

„Положеніе о Госуд. Промысл. Налогѣ“,
Н. Хлѣбниковъ и І. Пекарскій. „Справочная
книга по Торгово-промышленному законодатель-
ству“ С. А. Просьбинъ. „Сборникъ Прак-
тическихъ указаній для Обществъ Потре-
бителей“, изд. Московск. Союза. „Новые Налоги“,
А. А. Честухинъ и Б. Я. Лукинъ. „Сборникъ по
Мелкому Кредиту“, С. Бородаевскій. „Устав. о
Гербовомъ Сборѣ“, А. Анисимовъ. „Справ. книга
по Герб. Сбору“, Н. Нюренбергъ.

Puudustest ja wigadest, mis raamatus leiduda
wõiwad, palume lahkesti teatada, et neid edaspidis-
tes wäljaannetes wõiks kõrvalda.

J. Kukk.

Tallinnas, weebruari kuul 1915.

Kroonu ärimaks.

I.

Üleüldised määrused.

Kroonu ärimaksu alla käiwad: 1) kaubanduslised ettewõtted, nende seas laenuasutused ja kinnituse ettewõtted, kaubanduslise wahetalituse ärid, igasugused töewõtted (подряды) ja hanked (поставки); 2) tööstuse, käsitöö ja weo ettewõtted; 3) isikud, kes ärides ja tööstuse asutustes tegewad on. (§ 1).

Kroonu ärimaks seisab koos alusmaksust (основный налогъ) ja lisamaksust (дополнительный налогъ). (§ 2).

Alusmaks makstakse sel teel, et iga äri omale iseäralise äritunnistuse — patendi — muretseb; lisamaks wõetakse — a) põhjuskapitali maksu ja b) puhta kasu protsentmaksu kujul (налогъ съ капитала и процентный сборъ съ чистой прибыли).

Asutused ja ärid, kes awalikult oma tegewuse üle aru annawad, maksawad lisamaksusi oma aruannete põhjal, teised aga — iseäraliste maksukomisjonide määramist mööda (раскладочный и процентный сборъ).

Awaliku aruandmise korra alla käiwad kõik meie ühisused, kes riigiwalitsuse poolt kinnitatud põhjuskirjade järele töötawad. Ka era üksikärid ja omawaheliste lepingute alusel töötawad asutused

wõiwad Kameralkoja loaga wabatahtlikult awalikult aruandwate asutuste liiki astuda, ja selle läbi kohalikkude maksukomisjonide wõimukonnast lahkuda. Awalik aruandmise kord on allpool lähemalt seletatud.

II.

Kroonu ärimaksust wabastatud ühisused. Nende õigused ja kohused.

I. Tarwitajate-ühisused.

Kroonu ärimaksu seaduse § 6 p. 10 põhjal on ärimaksudest wabastatud: „tarwitajate-ühisused, kelle põhjuskapital mitte üle 10 tuhande rubla ei ulata.“

Tarwitajate- ja majanduse-ühisustes arwatakse põhjuskapitaliks liikmete osamaksud, mitmesugused puhtast kasust kogutud erikapitalid, nagu äritegewuse laiendamise kapital, ehituse kapital j. n. e., ühesõnaga: kõik ühisuse oma kapitalid, pääle põhjuskirjas ettenähtud tagawarakapitali.

Tarwitajate-ühisuse liikmete koosseis, ühisuse asukoht — kas maal wõi linnas — ei ole kroonu ärimaksust wabastamisel mitte mõõduandew, niisama ka mitte see asjalugu, kas ühisus ainult oma liikmetele kaupasi müüb, wõi ka wõerastele.

Tarwitajate-ühisused, kelle põhjuskapital alla 10000 rubla, on sellega kõigist harilikkudest kroonu ärimaksudest wabad, niisama ka kõik nende poolt asutatud töökojad, pagariärid, laduruumid j. n. e. Ka isiklikust ärimaksust on sarnaste ühisuste teenijad ja juhatuse liikmed wabad.

Liikumata waranduse maksudest ei wabasta seadus aga neid ühisusi mitte.

Niisama peawad ka maksuwabad ühisused, kui nad tubakat ja alkoholi müüwad, omale selleks Aktsiisi seaduse § 511 ja 919 järele patendid muretsema.

Ühisused, kes kroonu ärimaksudest wabastatud on, peawad siiski oma kaupluste, töökodade ja ladude tarwis iseäralised hinnata patendid ja ladu piletid muretsema.

Hinnata äri lubad antakse wälja neist samadest asutustest, kust hinnalisedki (renteid ja linnaametid).

Eelpool nimetatud seaduse järele arwatakse maksuwabadeks siiski ainult need tarwitajate-ühisused, kes kindlasti oma põhjuskirja piirides töötawad. Nii on meil ja mujal, näit. tarwitajate-ühisusi sellepärast maksu alla pandud, olgugi et nende põhjuskapital kaugelt alla 10000 rbl. oli, et nad kaupasid ka wõerastele wõlgu on müünud, et neil liikmetele kauba müümise kohta eeskirju pole olnud, et wõlakohustusi rohkem on, kui põhjuskiri lubab j. n. e.

Sellepärast peawad ühisused, kes oma maksukergendusi kaotada ei taha, iseäranis järgmisi põhjuskirja määrusi silmas pidama:

1. et ühisuse liikmeteks ainult põhjuskirjas lubatud isikuid wõetaks; (§ 12).

2. et müügi tingimised wõerastele pääkoosoleku poolt kinnitatud oleks;

3. et liikmetele wõlgumüümise määrused pääkoosoleku poolt kinnitatud oleks, ja et nende järele kindlasti käidaks;

4. et wõerastele mingil tingimisel wõlgu ei müüdaks;

5. et liikmete ostusummade üle iseäraline arwe peetaks;

6. et ühisus mitte wäljaspool oma põhjuskirjas määratud tegewuse piirkonda kauplusi ei awaks.

Maksuwabad ühisused peawad iga aasta ühekuu jooksul — aruande kinnitamisest pääkoosoleku poolt arwates — oma täieliku aastaaruande ja äri-
seisu, ühes ära kirjaga pääkoosoleku protokollist nende kinnitamise üle, — neljas eksemplaris Kameralkotta saatma. Aruannetele peawad juhatuse liikmed ja raamatupidaja alla kirjutama.

Aruannete saatmata jätmise wõi saatmisega hiljaks jäämise pärast wõib Kameralkoda ühisust kuni 300 rublani trahwida.

2. Majanduse-ühisused ja põllumeesteseltside Kaubanduse osakonnad,

kes ainult põllutöö riistu, masinaid, seemneid ja muid otsekoheseid põllumajanduslisi tarbeasju oma ladus peawad, on kroonu ärimaksu seaduse § 6 p. 6 põhjal maksuwabad.

Müüdakse aga säääl ka muid kaupasi, nagu riiet, kolonial-kaupa j. n. e., siis käiwad majanduse-ühisused ja kaupanduse osakonnad ärimaksude asjus samade määruste alla, mis tarwitajate-ühisusedki. Üheks tähtsamaks maksudest waba olemise eeltingimiseks on ka siin punktipeälne põhjuskirja täitmine.

3. Piima- ja teised põllumajanduslised ühisused.

Kroonu ärimaksu seaduse § 6 punkt 20 põhjal on meiereid, kes väljaspool linna piirisid töötavad ja kelle palgaliste teenijate ja tööliste arv mitte üle 20 ei ole, tööstuse maksust wabad, ka siis, kui nendes mehanilised jõumuretsjad (aurumasin, motor j. n. e.) tarwitusel on.

Palga tööliste hulka ei arwata piimawedajaid ega ka neid töömehi mitte, kes küttematerjali produktide weos ametis on.

Kroonu ärimaksust waba on turba-tööstus ja sellega muidugi mõista — ka turba-ühisused

Katlamaksu seaduse § 2 järele on piima-, turba-, rehepeksu- j. t. põllumajanduslised ühisused ka katlamaksust wabad, missugust maksu teised tööstuslised asutused oma aurukatalde päält nende kütte-pinna suuruse järele maksuma peawad.

Katlamaksu määruste § 4 juures olew tähendus Nr. 3 seletab:

„Põllumajanduses tarwitusel olewad katlad on maksust wabad ainult järgmistel juhtumistel: 1) kui neid ainult põllutöös tarwitatakse, nagu maapinna harimiseks, wilja lõikamiseks ja kokkupanemiseks, wilja puhastamiseks ja peksmiseks, kändude välja-kangutamiseks, loomadele toidu walmistamiseks (toidu autamine, hekslite lõikamine, terade ja kookide peenendamise), kõõgi- ja puuwilja aidade kastmiseks, piima ja piimaproduktide ümbertöömiseks ja 2) kui katlaid, mis eelnimetatud tööde jaoks määratud, ühtlasi ka tarwitatakse: a) väiksemate weskite käimapanemiseks, b) puude saagimiseks ja ümbertöötamiseks, niisama ka turba

ümbertöötamiseks, aga ainult oma maja-
pidamise tarbeks*).

Kui aga katalt, olgugi mõneks ajaks aastas
pääle eelnimetatud tööde ka muuks otstarbeks on
tarwitatud, siis käib ta maksu alla.

III.

Maksualused ühisused.

Alusmaks.

1. Tarwitajate-ühisused.

Tarwitajate-ühisused, kelle põhjuskapital üle
10.000 rbl. ulatab, käiwad kroonu ärimaksu alla.

Alusmaks makstakse sellekohase patendi
omandamise läbi. Patendi hind on ühisuse asukoha
järele mitmesugune. On ühisusel mitu kauplust, siis
peab ta igäühe tarwis eraldi patendi muretsema.

Tarwitajate-ühisused, kui detail-ärid, peawad
omale II järgu patendi ostma, mille hind on:**)

Päälinnas — 150 r. ja lisa ladupilet: 25 rbl.

Riias — 125 „ „ „ „ „ 20 „

Tallinnas — 100 „ „ „ „ „ 15 „

Teistes kodumaa linnades, alewites ja maal:

— 75 rbl. ja lisa ladupilet. 12 rbl.,

pääle selle weel kohalikud maksud linna ja semstwo
kasuks.

Ühisused, kes mitte üksi tarwitajatele, waid ka
jällemüüjatele kaupasi müüwad, olgu erakaupmees-
tele wõi teistele ühisustele, peawad omale esimese
järgu patendi omandama, mille hind on igal pool
500 rbl., pääle selle weel kohalikud juurdemaksud.

*) Ühisused wõiwad selle järele katalt ainult oma
liikmete, mitte aga wõeraste tarwis ilma kroonu
maksuta nendeks otstarbeks töötama panna. Toim.

***) Sõjaaegsed muudatused, mis äri- ja tempelmaksu
kohta käiwad, on raamatu lõpul. Toim.

II järgu patent annab õiguse ilma juurdemak-
suta kaks kauplusest lahus olewat laduruumi pidada.
Nende laduruumide jaoks on tarwis siiski iseärali-
sed hinnata ladupiletid wõtta.

Majanduse - ühisuste ja kaubanduse osakondade kohta maksawad need samad määrused patendi wõtmise ja ladu piletite omandamise asjus, mis tarwitajate-ühisusteski.

2. Laenu- ja hoiu-ühisused. *)

Laenu- ja hoiu ühisused, kelle liikmete koos-
seis mitte wäikelaenu seaduse § 1 (Kred. Sead. § 86
1906 j.) nõudeid ei täida, peawad kroonu ärimaksu
maksma, kui nende põhjuskapital, osamaksud ehk
puhtast kasust loodud tegewuse kapital, üle 10.000 r.
tõuseb. Nemad peawad omale niisamati patendi
ostma, nagu teisedki maksualused asutused.

Laenu-asutuste patendi hind oleneb nende põh-
juskapitali suuruse ja ühisuse asukoha järele. Pääle
Tallinna, mis ärimaksu asjus II klassi maakohtade
hulka kuulub, on kõik teised kodumaa linnad ja
maakohad III klassis. Selle järele on l. ja h.-ühisuste
patendi hind:

1. Ühisustes, kus põhjuskapital 10.000—50.000
rubla on: III järgu patent, Tallinnas — 8 rbl.,
mujal — 6 rbl.

2. Ühisustes, kus põhjuskap. 50.000—200.000
rbl. — II järgu patent, — Tallinnas 100 rbl., mujal
— 75 rbl.

*) Missugused l. ja h.-ühisused maksust wabad,
missugused mitte, sellekohta w. lähemalt allpool järgne-
wates artiklites: „Kroonu ärimaks ja wäikelaenu asutused“
ja „Rahaasjade ministeriumi seletus“.

3. Ühisustes, kus põhjuskapital üle 200.000 rubla, — kõigis paigus I järgu patent, 500 rubla.

Patendi hinnale tulewad ka siin harilikud semstwo ja linnamaksud juurde.

Teenijate isiklik ärimaks.

Päale patendi maksu peawad maksualused ühisused oma wastutawate teenijate päält isiklist ärimaksu maksma. See maks on 1906. aasta ärimaksu seaduse täienduse järele endiste sellipaberite asemele seatud.

Wastutawateks teenijateks loetakse ühisustes: juhatuse, nõukogu ja rewisjoni toimekonna liikmed, ärijuhatajad, raamatupidajad, wastutawad müüjad j.n.e. Õpilased, mustatöömehed ja teenrid ei käi mitte isikliku ärimaksu alla.

Isiklik ärimaks arwatakse kogu palga suuruse järele, iga 100 rubla päält, järgmiselt:

Palga suurus:	Isiklik ärimaks*)
alla 1000 rbl.	= 1 ⁰ / ₁₀₀
1000 rbl. — 3000 „	= 2 ⁰ / ₁₀₀
3000 „ — 5000 „	= 3 ⁰ / ₁₀₀
5000 „ — 10000 „	= 4 ⁰ / ₁₀₀
10000 „ — 15000 „	= 5 ⁰ / ₁₀₀
15000 „ — 20000 „	= 6 ⁰ / ₁₀₀
üle 20000 „	= 7 ⁰ / ₁₀₀

Maksualune on ainult puhtas rahas saadud palk, mitte korteri, kütte, walgustuse j.n.e. kujul antud palgalisad. Palk alla 100 rubla on maksuwaba.

*) 1915. a. wõetakse see maks poolteist korda suuremal määral. Päale selle wõetakse weel isikliku ärimaksu summast kohaliku linna ja semstwo kasuks à 10⁰/₁₀₀ lisamaksu. Isiklik ärimaks arwatakse ainult terwete 100 rbl. päält.

Isiklik ärimaks tuleb renteise äramaksta iga 31. detsembriks „palga ja igasuguse teise rahalise tasu (gratifikatsioni) päält, mis käesolewa terwe wõi pooliku kalendri aasta jooksul on saadud.“ Maksmisega tohib kõige rohkem 2 nädalat wiiwitada, s. t. kuni 14. jaanuarini, wastasel korral on trahwi maksta. 31. detsembriks ehk hiljemalt 14. jaanuariks peab ühisuse juhatus Kameralkotta ka sisse saatma ühisuse teenistuses olewate isikute täieliku nimekirja, *) järgmise wormi järele:

Въ Казеную Палату

Списокъ Лицъ,

состоящихъ въ теч. года на службѣ, общества (товарищества).

Правленіе находится и операционный годъ начинается

Фамилія, имя и отчество служащ.	Родъ исполнен. по службѣ обязанн.	Мѣсто служенія и Личн. адр.	Сколько врем. въ теч. года сост. на службѣ Еобшества	Разм. выдан. въ 19 г. вознаград.		Итого въ 19 г. выд. вознагр.
				Жалов.	Иного возн. и как. им.	

*) Nimekirja tulewad ka need isikud üles wõtta, kes enne aasta lõppu teenistuscst lahkunud on, kui ka need, kes aasta jooksul uuesti teenistusesse on astunud.

Kapitali maks.

Pääle alusmaksu peavad ühisused veel lisamaksusi kapitali ja puhta kasu päält maksuma.

Kapitali maksu*) wõetakse 20 kop. iga põhjuskapitali 100 rubla päält, mis ühisusel aruande aasta lõpul on. Poolikud sajad jäetakse arwest välja.

On ühisuse puhas kasu alla 3% põhjuskapitalist, siis wõetakse kapitali maksu 15 kop. iga 100 päält.

Kapitali maksu hulka arwatakse ka ühisuse poolt aasta jooksul äripatendi ja ladupiletite eest makstud summad, nii et kapitali maksuks õieti ainult wahe alusmaksu ja kapitali maksu wahel maksta on.

Näit.: ühisuse põhjuskapital on 15.775 rbl. Kapitali maks selle summa päält oleks $20 \text{ k.} \times 157 = 31 \text{ rbl. } 40$. Et aga ühisus patendi eest 100 rbl. juba ära on maksnud, siis ei tule tal kapitali maksuna midagi enam juurde maksta. Laenu- ja hoiu ühisusel, kes samasuguse põhjuskapitaliga töötab, tuleks aga 25.40 ehk 23 rbl. 40 juurde maksta, kuna tema oma patendi eest kõigest 6 wõi 8 rbl. on maksnud.

Kapitali maksu peavad ühisused ka niisugusel juhtumisel maksuma, kui nad oma äriaasta kahjuga on lõpetanud (Senati seletus 4. juulist 1904.)

Puhta kasu protsendi maks.

Ühisused, kelle puhaskasu üle 3% põhjuskapitalist on, peavad veel n. n. puhta kasu protsendi maksu maksuma. See maks wõetakse järgmises suuruses*):

*) Muudatused w. raamatu lõpul.

On puhast kasu põhjus-
kapitali kohta:

Protsendi maks:

	3 ⁰ / ₀	kuni	4 ⁰ / ₀		3 ⁰ / ₀
üle	4 ⁰ / ₀	„	5 ⁰ / ₀		4 ⁰ / ₀
„	5 ⁰ / ₀	„	6 ⁰ / ₀		5 ⁰ / ₀
„	6 ⁰ / ₀	„	7 ⁰ / ₀		5 ¹ / ₂ ⁰ / ₀
„	7 ⁰ / ₀	„	8 ⁰ / ₀		6 ⁰ / ₀
„	8 ⁰ / ₀	„	9 ⁰ / ₀		6 ¹ / ₂
„	9 ⁰ / ₀	„	10 ⁰ / ₀		7 ⁰ / ₀
„	10 ⁰ / ₀	„	11 ⁰ / ₀		7 ¹ / ₂ ⁰ / ₀
„	11 ⁰ / ₀	„	12 ⁰ / ₀		8 ⁰ / ₀
„	12 ⁰ / ₀	„	13 ⁰ / ₀		8 ¹ / ₂ ⁰ / ₀
„	13 ⁰ / ₀	„	14 ⁰ / ₀		9 ⁰ / ₀
„	14 ⁰ / ₀	„	15 ⁰ / ₀		9 ¹ / ₂ ⁰ / ₀
„	15 ⁰ / ₀	„	16 ⁰ / ₀		10 ⁰ / ₀
„	16 ⁰ / ₀	„	17 ⁰ / ₀		11 ⁰ / ₀
„	17 ⁰ / ₀	„	18 ⁰ / ₀		12 ⁰ / ₀
„	18 ⁰ / ₀	„	19 ⁰ / ₀		13 ⁰ / ₀
„	19 ⁰ / ₀	„	20 ⁰ / ₀		14 ⁰ / ₀

Ühisused, kelle puhast kasu üle 20⁰/₀ on, maksavad protsendi maksuks 14⁰/₀ ja pääle selle veel 10⁰/₀ sellest puhta kasu summast, mis üle 20⁰/₀ on.

Kroonu puhta kasu arwamine läheb harilikust ärilisest puhta kasu arwamisest mitmeti lahku. Ärimaksu seaduses on enam vähem üksikasjaliselt määratud, missugusi kulusi ja mahakirjutusi maksualusest puhtast kasust eraldada wõib, missugusi mitte.

Nii lubab ärimaksu seadus § 101 maha kirjutada üleüldisest kasust järgmisi summasi:

I. Äri walitsemise, ülewalpidamise ja eksploateerimise kulud:

a) palgad ja gratifikatsioonid juhatuse, nõukogu ja rewisjoni toimekonna liikmetele ja direktoritele, kui nende kogu summa mitte üle 3⁰/₀ ühisuse põhjuskapitalist ei ulata ja üksiku palk mitte üle 10000 rublani ei tõuse; see osa palkadest, mis üksiku juures üle 10000 rbl. ja kogu summas üle 3⁰/₀ on, arwatakse maksualuse puhta kasu summa hulka.

Rahaminister wõib lubada, et maksu alt ka kõrgem palga summa wabastataks, kui 3⁰/₀ põhjuskapitalist. Meie wähese kapitalidega tarwitajate- ja majanduse-ühisused peaksid seda wõimalust tarwitama.

b) Palgatud teenijate ja mustatööliste palgad.

c) Sõidu, kantselei, kohtu kulud, komisjonitase kaubamuretsejatele.

d) Äri- ja ladu-ruumide üürid ja korraspidamise kulud.

e) Weokulud.

g) Kütte, walgustuse, weemuretsemise ja puhas- tuse kulud.

h) Mahakirjutused aasta jooksul tekkinud kaht- laste wõlgade ja otsekoheste kahjude katmiseks.

i) Protsendid laenude, hoiusummade ja teiste wõlgade eest. (1905. aasta 13. juuni seaduse järele aga mitte üle 8⁰/₀).

k) Kroonu ja linna ärimaksud, wälja arwatud puhtakasu protsendi maks, niisama ka teenijate eest makstud isiklik ärimaks.

II Asutuste korrastpidamise kulud:

a) Liikuva ja liikumata varanduse kinnituse kulud.

b) Parandused, mis mitte varanduse bilansi väärtust ei tõsta ja äri laiendamiseks ette ei ole võetud.

c) Mahakirjutused liikumata varanduse esialgse väärtuse kustutuseks, kiwiehituste juures mitte üle 5⁰%, puuehituste juures mitte üle 10⁰%.

Liikuva varanduse väärtust lubatakse maha kirjutada iga aasta kuni 10⁰% ostuhinnast.

III Annetused häätegewateks otstarbeteks:

a) Väljaanded teenijate, tööliste ja nende perekondade olukorra parandamiseks, nagu sissemaksud teenijate hoiukassadesse, paiukid, abirahad, elukinnituse maksud j. n. e.

b) Toetus- ja abirahad, mis ühisustega ühenduses olewate wõi nende juures asuwate koolide, haigemajade ja teiste sarnaste asutuste ülewalpida-
miseks on määratud, kui ka teised põhjuskirjas ettenähtud häätegelised annetused.

Selle järele ei wõi mitte maksualusest puhtast kasust eraldada näit. järgmisi kulutusi ja mahakirjutusi:

1. Ühisuse päralt olewate kruntide ja maatükide amortisatsiooni-kapitali summad, niisama ka see osa muu liikumata ja liikuva varanduse väärtuse kustutusest, mis üle 5 ehk 10⁰% on. (W. p. II c).

2. Liikmete sisseastumise rahad, ka need, mis põhjuskirjade järele otsekohe tagawara-kapitali juurde arwatakse.

3. See osa laenude ja hoiumsummade protsentidest, mis üle 8⁰% on.

4. Protsendid, mis ühisus kas ise oma tagawara- ja erikapitalide pääle arwab, ehk nende päält saab, kui need kapitalid kas wäärtpaperitesse ehk panka on mahutatud.

5. See osa juhatuse, nõuk., rew. toimekonna liikmete palgasummast, mis üle 3⁰/₁₀₀ õhjuskapitalist ulatab.

Kameralkoda arwab maksualuseks ka selle osa puhtast kasust, mis ostupreemijana liikmetele tagasi makstakse.

Kapitali ja puhta kasu protsendi-maks peawad 1 kuu jooksul pärast aruande kinnitamist pääkoosoleku poolt kohaliku renteisse ära makstud olema.

IV.

Aruandmine Kameralkojale.

Ühe kuu jooksul pärast aasta pääkoosolekut peab ühisus kohaliku Kameralkotta saatma oma aasta-aruande 4 eksemplaris, ühes ärakirjaga pääkoosoleku protokollist aruande kinnitamise üle.

Aruannetele peawad juhatuse liikmed seaduslikul arwul alla kirjutama, niisama ka ühisuse raamatupidaja.

Pääle selle on tarwis aruannet „Rahaasjanduse Teatajas“ (Вѣстник Финансов) awaldada ja Kameralkojale teade saata, missuguses numbris aruanne on ära trükitud.

Kuulutuse eest „Rahaasj. Teatajas“ on 15 kop. reast maksta. Et kuulutus mitte palju ruumi ei wõtaks, wõib aruannet ritta trükkida lasta, mitte tabelisse. Kuulutus peab sisaldama: lõpu bilansi, kahju ja kasu arwe, teated üleüldise läbikäigu ja liikmete arwu kohta.

Ühes aruandega tuleb Kameralkotta saata:

1. Aruanne kapilali ja puhtakasu-maksu arwamise kohta ühes rentei kwiitungitega, mille järele need maksud ära on makstud.

2. Aruanne patentide ja ladupiletite kohta, mis aruande aasta jaoksul on omandatud.

3. Juhatuse, nõukogu ja rewisjoni toimekonna liikmete nimekiri ühes teadetega, kui palju keegi nendest aruande aasta jooksul palka, gratifikatsiooni ja muud rahalist tasu on saanud ja kui palju nende eest ühisus isiklikku ärimaksu on maksnud. Rentei kwiitungid nende maksude kohta tulewad ka Kameralkotta saata.

4. Maksualuse puhtakasu- ja protsendi-maksu aruanne järgmise wormi järele (w. järgmine lhk.).

Kui ühisuse aruanne põhjuskirjas määratud tähtajaks pääkoosoleku poolt mitte wastu pole wõetud, siis peab juhatus hiljemalt 2 kuu jooksul pärast seda tähtaega puhtakasu- ja kapitali-maksu renteisse samas suuruses ära maksma, mis eelmiselgi aastal. Pärast, kui aruanne kinnitatakse, maksab ühisus kas puuduwa osa juurde, wõi saab ülearu makstud summa tagasi.

Kameralkoda peab 6 kuu jooksul, aruande kättesaamise päewast arwates, aruanded läbi waatama ja puuduwaid summasi tagant järele sisse nõudma.

Kameralkoja hiljemalt awaldatud nõudmised tunnistatakse tühjaks.

Asjad, mis äri alusmaku määrustesse puutuwad, otsustatakse Kameralkojas. Lisamaksu määrustesse puutuwad asjad otsustatakse Kameralkoja üleüldises wõi erikomisjonis.

Расчетъ

податной прибыли
 наход.
 по отчету за 19..... годъ.

	Причислено или исключено.		Прибыль.
	По от- дѣль- нымъ счет.	Всего	
Коммерч. прибыль по отчету			
Причислено:			
1. Превышеніе 3% нормы вознагражденію и пр.			
2. Уплаченный О-вомъ личный промысловый налогъ			
3. Проценты, сборъ съ прибыли			
4. Погашеніе убытк. прежн. лѣтъ			
5. Отчисления въ запасн. и др. капиталы и 0/0 на нихъ			
6. Погашеніе имущества сверхъ 5 и 10% нормы			
7.			
Итого прибыли къ отчету причисл.			
Исключено:			
1. Вознагр. администр въ предѣлахъ нормы			
2. Погашеніе имущ. по нормамъ			
3. Отчисл. въ вспом. кассу служ. и проч.			
4.			
Итого искл.			
Податная прибыль			

Прибыль эта на основной капиталъ въ рублей составляетъ % и подлежитъ обложенію по 98 ст. положенія и закону 2 янв. 1906 года въ суммѣ руб. коп., которые внесены въ казначейство 191... г. подъ прилагаемую при семъ квитанцію за №.....

Предсѣдатель:

Бухгалтеръ:

Nõuab Kameralkoda ühisuselt maksusi, mida see kas oma põhjuskirja wõi aruande järele mitte kohustatud ei ole maksma, siis peab ta 1 kuu jooksul, nõudmise kättesaamisest arwates, Kubermangu maksukomiteele kirjaliku wastuseletuse andma, ära näidates, mis põhjustel ta Kameralkoja nõudmist mitte õigeks ei pea. See seletus antakse sisse Kameralkoja kaudu.

Kubermangu komitee on kohustatud ühisuse seletust kuu jooksul läbi waatama ja selle kohta oma otsuse tegema.

Kaebtused Kubermangu komitee otsuste pääle antakse Kubermangu komitee kaudu Walitsewasse Senatisse, jällegi kuu aja jooksul, komitee otsuse kättesaamisest arwates.

Senatisse edasikaebamine ei wabasta aga mitte ühisust kohustusest Kubermangu komitee otsuse põhjal pääle pandud maksusi 1 kuu jooksul ära maksta. Muudab Senat Komitee otsuse ümber, siis makstakse ülearu makstud ärimaks ühisusele tagasi.

V.

**Trahwid kroonu ärimaksu määruste
rikkumise pärast.**

Kaupluse patendid ja ladupiletid peawad äri ruumides nähtawal kohal seisma ja tulewad järelwalwe ametnikkudele nende esimese nõudmise pääle ette näidata.

Selle määruse täitmata jätmise pärast trahwitakse kuni 25 rublaga.

Jga äri- wõi laduruumi kohal peab silt wäljas olema. Sildi puudumise pärast wõidakse trahwi kuni 10 rublani määrata.

Aruannete, pääkoosoleku protokollidest ära- kirjade ja muude nõutud teadete mitte õigeks ajaks Kameralkotta saatmise pärast wõidakse trahwi määrata kuni 300 rublani.

Ühisused, kui asutused, kes oma põhjus- kirjade järele awaliku aruandmise korra alla käi- wad, ja kes ärimaksusi oma aruannete põhjal maksawad, ei tarwitse mitte, nagu teised era-ärid, oma tegewuse üle maksujaotuse komisjonile teateid anda.

Ei maksa ühisus Kameralkoja wõi Kubermangu maksukomitee poolt nõutud summa kuu jooksul mitte ära, siis määratakse puuduwa summa päält 1⁰/₁₀ kuus trahwi, kus juures poolikud kuud terweteks ja summad 50 kop. pääle — rubladeks loetakse.

10. j u u n i 1902. a. s e a d u s :

„Waleteadete andmise eest awaliku aruand- mise korra alla käiwate asutuste aruannetes, bilan- sides ja lisateadetes, selle sihiga, et ärimaksu sum- mat wähendada wõi sellest koguni lahti saada, lan-

gewad ju hatuse liikmed, wastutawad teenijad, raamatupidajad ja üleüldse isikud, kes waleteateid sisaldawale dokumendile alla on kirjutanud, rahatrahwi alla kuni 1000 rublani, ehk wangistuseni 2 kuust kuni 4 kuuni.

Süüdistuse tõstjaks on sarnastes asjades Kameralkoda, Üleüldise maksukomitee otsuste põhjal.

VI.

Kõrwalmäärused, mis ühisustele tähtsad.

Ülearu makstud ärimaksu tagasisaamisest.

Ühisused, kes teadmatuse wõi mõnel muul põhjusel rohkem ärimaksuks on maksnud, kui tarwis, wõiwad ülearu makstud summasi tagasi saada.

Otsekoheste maksude seaduse § 525 seletab, et sel juhtumisel, kui äridokumentide wõtmine ekslikult on sündinud (kui näit. ühisus oma kapitali suuruse ehk liikmete koosseisu järele üleüldse mitte maksu alla ei käi), siis makstakse summad, mis ärimaksudeks on kulutatud, tagasi. Selleks on tarwis kohalikku Kameralkotta palwekiri sisse anda, ühes ülearuwõetud äripaberitega ja rentei kwiitungitega lisa- ja isikliku ärimaksu maksmise üle. On need dokumendid kaduma läinud, siis tulewad maksuinspektorilt ehk renteist tõendused wõtta, et tõesti need ja need maksud ühisuse poolt makstud on.

Ekslikult makstud kroonu ärimaksu Kameralkojast tagasi nõudes, tuleb ühtlasi linna wõi semstwo walitsusele palwekiri saata, et see ka tema hääks makstud summa tagasi annaks.

Palwekirjad ja dokumendid, mis selles asjas ametikohtadesse saadetakse, on tempelmaksust vabad (Senati Maksude - departemangu seletus 11. juulil 1901, № 7605).

Kauplemine tubakuga ja tubaku kaupadega

on ainult siis lubatud, kui selleks iseäraline luba või patent on muretsetud, mis nähtawas kohas välja pandud peab olema.

Tubakut ja muid tubaku kaupasi võib ainult määratud banderolli all müüa; keelatud on omandada ja hoida ilma banderollita ehk rebitud banderollidega kaupasi.

2 ja 3 sordi tubakut, 2 ja 3 sordi sigarid, 2 sordi paberossa ja muud tubakut, mis alandatud banderolli all välja on lastud, tohib ainult selle hinnaga müüa, mis sildi pääle on trükitud. Selle määruse rikkumist trahvitakse.

Ühisused, kes tubakuga kauplewad, peawad omale sildi muretsema päälkirjaga: „Продажа табаку и табачныхъ издѣлій внутренняго (и заграничнаго) производства“.

Tubaku patenta müüakse ainult terve aasta pääle. Nende hind — ainult Wenemaa tubakuga kauplemisel — I klassi kohtades 15 rbl., II. klassi kohtades 10 rbl. ja III. klassi kohtades 5 rbl. Ühtlasi ka väljamaa tubakuga kaubeldes on patendi hind: I. klassi kohtades 50 rbl., II. klassi kohtades 35 rbl. ja III. klassi kohtades 25 rbl.

Tubaku patendid on alati maksulised, olgu ühisused muidu maksualused, või mitte. Neid patenta saab kohalikust renteist, äri patendi ettenäitamisel, ehk kui ühisus maksualune

ei ole — siis Kameralkoja tunnistuse ettenäitamisel, et ühisus maksudest waba on. Niisuguse tunnistuse saamiseks on tarwis, et kohalik maksu-inspektor ühisuse aruande wõi raamatute põhjal omalt poolt tõenduse annaks, et ühisuse põhjuskapital alla 10,000 rbl. on.

Et asja käiku kiirendada, on soowitaw palwekirja Kameralkotta sisse saates (palwekirjale tuleb 2×75 kop. — sõjaaegse seaduse järele — 2×1 rbl. tempelmarki juurde panna) kohe maksu-inspektori poole palwega pöörata, et see raamatud järele waataks ja oma tunnistuse annaks, et kapital tõesti alla 10,000 rbl. on.

Elab maksu-inspektor kaugel, siis wõib raamatute asemele temale näha saata wallawalitsuse poolt kinnitatud wäljakirjutus osamaksu arwest.

Kuidas tubaku patenti saadakse.

Moskwa tarwitajate-ühisuste liit pööras omal ajal palwega Maksude-departemangu poole, et see kõigis Kameralkoja ringkondades tubaku patentide wäljaandmises nendele ühisustele, kes muust kroonu ärimaksust wabad on, ühtlase korra maksma paneks.

Selle pääle wastas Maksude-departemang omas kirjas 3 märtsist 1900, № 2553 all, Liidule järgmist:

„Tubaku patenta wõiwad ärimaksust wabad ühisused saada renteist, kohaliku maksu-inspektori tunnistuse ettenäitamisel, milles tõendatud on, et ühisuse osakapital alla 10,000 rbl. ja et ta sellepärast üleüldisest ärimaksust wabastatud on.“

Kuidas maksu-inspektorilt sarnast tunnistust saada, seda on juba eelpool juhatatud.

Pärmi (kösti) müümisest.

Presspärmid wõib ainult müüa terwetes, banderolli all olewates pakkides.

Wäiksemateks tükkideks jaotada lubatakse ainult kõige wäiksemaid, selleks määratud pak-kisi, kus juures jaotamisel iga tükikese pääle osa wabriku märgist jääma peab.

Petroleumi müügil hoidmiseks

on politsei luba tarwis. Luba annab kas kreis-politsei, ehk kuberner, selle järele kui suurt petro-leumi ladu ühisus omal pidada tahab.

Lubasaamisel on eeltingimiseks, et petro-leumi hoidmiseks kiwi- wõi mullakelder oleks. Suu-rema ladu jaoks on iseäralist hojukohta tarwis.

VII.

Kroonu ärimaks ja wäikelaenu asutused.

Rahaasjade Ministeriumi ringkiri 24. märtsist 1908.

Kõigekõrgemalt poolt 7. juulil 1904. aastal kin-nitatud Riiginõukogu arwamine wäikelaenu korral-duse kohta kõneleb II jao 3 punktis kergendustest, mis wäikelaenu asutustel kroonu ärimaksu asjus on. See punkt on oma redaktsioni poolest wähe selgusetu, mis wõimaluse annab seda mitmetpidi seletada. Ühed arwasid selle redaktsioni põhjal, et üleüldse kõik wäikelaenu asutused 14. juulist 1904. a. pääle (päew, millal seadus wälja kuulutati) ärimaksust wabastatud on; teised leidsid, et siiski mõned asutused ärimaksu alla käiwad.

Silmas pidades, et seadus koha pääl tihti aru-saamatust tekitas ja et Kameralkojad mitte alati

õigesti ei talitanud, saatis Rahaasjade Ministerium 24. märtsil 1908. Kameralkodadele nr. 2991 all järgmise ringkirja:

„Kõigekõrgemalt poolt 7. juunil 1904. aastal kinnitatud Riiginõukogu arwamine wäikelaenu asutuste seaduse projekti kohta määrab II jao 1 punktis:

Wäikelaenu asutused (I jagu) on kroonu ärimaksust wabastatud.“ Selle määruse täitmine wäikelaenu asutuste kohta, mis enne 7. juuni 1904. a. seaduse wäljaandmist asutatud, ja mitte täieliselt selles seaduses ülesseatud nõudmistele ei wasta, tekitab tegelikus elus palju raskusi ja arusaamatust, nagu seda paljude Kameralkodade ettepanekutest näha, ja suure kirjawahetuse Kameralkodade ja nimetatud wäikelaenu asutuste wahel.

Sellepärast annan, Riigikontrolli ametkonna nõusolemisel, Kameralkodadele järgmist juhatuses ja täitmiseks teada:

Wäikelaenu asutuste hulka, mis, nende põhjus-kapitalide wõi selle aset täitwate kapitalide suuruse pääle waatamata, 7. juuni 1904. aasta wäikelaenu asutuste seaduse 1 ja 2 punkti ning otsekoheste maksude seaduse (1906. aasta järg) 10 ja 371 punktide põhjal kroonu ärimaksust wabastatud on, käiwad ainult: a) asutused, mis selle seaduse põhjal asutatud (kredit-ühisused, laenu- ja hoiu-ühisused, külade, waldade ja stanitsade laenu- ja hoiu-kassad ja semstwo -kassad), b) asutused, mis sama korra põhjal juhatakse, kuid mis teiste määruste ja eripõhjuskirjade põhjal töötawad, aga ainult sel tingimisel, kui niisugused ühisused tootawate rahwakihtide teenistuses seisawad (maapidajate, põllumeeste, käsitöölise ja ärimeeste, sama ka nende poolt asutatud artellide,

ühisuste ja seltside, kui ka walla- küla- ja stanitsa- kogukondade) ja kui nende otstarbe on liikmetele tootawat krediti muretseda, nimelt laenude andmine majapidamise korraldamiseks ja parandamiseks, inventari soetamiseks ja wahetalituse toimetusteks.

Niisuguste asutuste hulka tuleb 13. juuni 1905. aasta seaduse põhjal lugeda ja sellepärast kroonu ärimaksust wabastada Poola keisririigi kümnes kubermangus töötawade külaelanikkude laenu- ja hoiukassad.

Mis niisugustesse asutustesse puutub, kes 1. juuni 1895. aasta seaduse põhjal töötawad ja oma liikmeteks ka isikuid lubawad astuda, kes mitte eelpool nimetatud tootawatest rahwakihtidest ei ole, ja oma ülesannet mitte ainult nende kihtide tootawa tegevuse kergenduses ei näe, siis jääb nende asutuste kohta maksukergendus maksma, mis 8. juuni 1898. aasta kroonu ärimaksu seaduses on ette nähtud, ja nimelt — need asutused wabastatakse kroonu ärimaksust, otsekoheste maksude seaduse (1906. a. järg) 10 ja 371 punktide põhjal ainult sellel korral, kui nende põhjuskapital wõi selle aset täitew kapital mitte üle 10.000 rubla ei ole, s. t., kui need asutused, liikmete koosseisu pääle waatamata, juba oma kapitalide suuruse pärast wäikelaeu asutuste hulka kuulwad.

Seda teada andes, panen Kameralkodadele ette, sellel korral, kui kroonu ärimaksu alla käiwad wäikelaeu asutused Kõigekõrgemalt poolt kinnitatud Riiginõukogu 7. juuni 1904. aasta arwamise wäljakuulutamisest saadik, mis wäikelaeu asutuste seaduse projekti kohta käis, kroonu ärimaksu ära ei

ole maksnud, nende asutuste käest kroonu ärimaksu wiimase kolme aasta eest (1905—1907 a.) sisse nõuda, ilma et neid asutusi kroonu ärimaksu maksmata jätmise eest eraldi trahwiks.“

Wiimane Rahaasjade Ministeriumi seletus.

Et tegelikus elus raskusi tegi otsekoheste maksude seaduse (1906. aasta järg) 10 ja 371 punktides wäikelaenu asutustele kroonu ärimaksu maksmisses tehtud kergenduste tarwitamine, siis seletas Rahaasjade Ministerium, Riigikontrolli ametkonna nõusolemisel, omas ringkirjas 24. märtsist 1908. aastal Kame-ralkodadele, et wäikelaenu asutuste hulka, kes kroonu ärimaksust täitsa wabastatud on, kuuluvad: esiteks, otsekoheste maksude seaduse (1906. aasta järg) 10 ja 371 punktide põhjal, kõik wäikelaenu asutused, selle pääle waatamata, kunas nad asutatud ja kes nende liikmed, kelle põhjuskapital wõi selle aset täitew kapital mitte üle 10,000 rubla ei ole, teiseks, sama seaduse 10 punkti põhjal, kõik wäikelaenu asutused, selle pääle waatamata, kui suur nende põhjuskapital wõi selle aset täitew kapital on, kui nad: a) 7 juuni 1904. aasta wäikelaenu asutuste seaduse põhjal on asutatud, wõi b) selle seaduse põhjal juhitud on, kuigi nad iseäraliste määruste je eri-põhjuskirjade põhjal töötawad ja c) Poola keisririigi kümnes kubermangus töötawate külaelanikkude laenu- ja hoiu-kassad, — aga sel tingimisel ainult, kui wiimasest liigist asutused tootawate rahwakihtide teenistuses seisawad ja nende otstarbeks on neile kihtidele tootawat krediiti muretseda.

Nende Rahaasjade Ministeriumi poolt antud näpunäidete täitmisel tekkis Kameralkodade praktikas küsimus, kuidas sellel korral talitada, kui väikelaenu asutuste liikmeteks, kelle põhjuskapital üle 10.000 rubla, . niisugused isikud on, kui preestrid ja salmilauljad*), külakooliõpetajad, niisama ametnikud ja n. n. wabakutsetest isikud (arstid, insenerid, arhitektid ja teised). Niisugused isikud on tihti väikelaenu asutuste asutajad või võtavad nende tegevusest juhatuse ja rewisjoni toimekonna liikmetena osa.

Sellepärast annan, Riigikontrolli ametkonna nõusolemisel, oma 24. märtsi 1908 aasta № 2991 ringkirja täienduseks Kameralkodadele juhatuseks ja täitmiseks teada, et niisugused isikud, nagu küla-waimulikud, kellel oma maaosa on, või külakooliõpetajad, kes kooli juures aiatööd teewad, külaelanikkudele nii lähedale seisawad, et põhjust ei ole neid mittetootawate rahwakihtide hulka lugeda ja neid asutusi, kelle liikmeteks nad on, selle pärast neist kergendustest kroonu ärimaksu maksmisses ilma jätta, mis neil muidu otsekoheste maksude seaduse (1906. aasta järg) 10 ja 371 punktide põhjal oleks olnud.

Mis aga ametnikkude ja n. n. wabakutsetest isikute osawõtmissesse väikelaenu asutustest puutub, siis peab niisuguste isikute, liikmeks olemist, kuigi nad ühisuse asutajad olid või ühisuse juhtimisest osa võtsid, niisuguseks asjaoluks lugema, mis seadusliku põhjust annab neid asutusi väikelaenu asutustele kroonu ärimaksu maksmisses antud kergen-

*) Lutheriusuliste keskel tuleks nende asemele arwesse õpetajad ja köstrid.

dustest ilma jätta, sest et 7. juuni 1904. aasta seadus need kergendused ainult neile wäikelaenu asutustele andis, kellel ülesandeks on krediti tootawatele rahwakihtidele muretseda ja ainult tootawateks otstarweteks.

Kui aga ametnikud ja wabakutsetest isikud ainult wäikelaenu asutuste hoolekandjateks on, kellele, Kredidi Seaduse 114¹ punkti põhjal (1906. a. järg), õigus on antud aegajalt nende asutuste ärilistest läbikäikudest teateid saada ja nende asjaajamist ja arwepidamist rewideerida, wõi ainult raha hoiuletoojateks on, ilma et neil õigus oleks neist asutustest laenu saada, siis ei pea niisuguste isikute ametit küsimuse otsustamise juures, kas wäikelaenu asutusi kroonu ärimaksust wabastada wõi mitte, arwesse wõtma, sest et neid wäikelaenu asutuste päris-liikmete hulka ei wõi arwata.

Seda asjaolu silmas pidades, et wäikelaenu asutuste liikmete koosseis iga aasta muutuda wõib, peawad Kameralkojad, otsekoheste maksude seaduse 371 punkti 10 ja 10 tähenduste põhjal, ühenduses sama seaduse 471, 476 ja 533 punktidega (1903. aasta wäljaanne), neilt wäikelaenu asutustelt, kes weel kroonu ärimaksu alla ei käi, nõudma, et nad oma liikmete nimekirjad ette näitaks, kus ka liikmete tegewus ära oleks tähendatud, iga aasta uutest liikmetest teatakse ja ühe eksemplari aasta aruannet saadaks.

Kroonu tempelmaks.

Sissejuhatus.

Meie ühisustel — olgu nad mis laadi tahes, on järjest dokumentidega ja aktidega tegemist, mis tempelmaksu alla käiwad. Kuna tempelmaksu seaduse määrused iseenesest kaunis selgusetu, ja päälegi suuremale hulgale meie ühisuste tegelastest enam-wähem tundmata on, siis tuleb peaaegu kõigis ühisustes õige sagedasti tempelmaksu seaduse rikkumist ette, millele õige raske rahaline trahw wõib järgneda. Nimelt nõutakse dokumendi järele, mis kas sootu ilma tempelmargita wäljantud, wõi millele mitte nõutud määral markisi pääle pole pandud, puuduw tempelmaks dokumendi andja kui ka saaja käest 10 kordselt sisse.

Et ühisusi margi trahwi eest hoida, peawad ennast nende asjaajajad vähemalt tähtsamate tempelmargi seaduse määrustega tutwustama, milleks neile käesolew juhatus abiks olla tahab.

I.

Üleüldised määrused.

Tempelmaksust wabastatud dokumendid.

Tempelmaksu on kohustatud kõik ühisused maksma, selle pääle waatamata, kas nad muid maksusi kroonule maksawad wõi mitte.

Erand on ainult wäikelaenu asutustele tehtud, kus Tempelmaksu seaduse § 69 p. 6 (1906. a. järg.) järele tempelmaksust wabastatud on:

a) wäikelaenu asutuste kirjawahetus riigivalitsuse asutustega ja ametikohtadega, kui ka palwekirjad nende asutamiseks;

b) nendele ülemalnimetatud asutustele kui ka semstwodele antawad wõla kohustused;

d) wõlakirjad, mis wäikelaenu asutused oma laenajatelt wõtawad;

e) wäikelaenu asutuste poolt wäljaantawad dokumendid ja tõendused hoisusummade ja osamak-sude kohta, ja d) liikmekohustused.

Tempelmaksu liikidest.

Tempelmaks on kahe sugune: 1) lihtne maks, mis kindlaks määratud summades üksikute paberite, aktide ja dokumentide päält wõetakse, ja 2) proportsionalmaks, mille kõrgus akti summa suurusest oleneb.

Lihtne tempelmaks on 6 järguline: 1.25 kop., 75 kop., 20 kop., 15 kop. 10 kop. ja 5 kopika suurune.

Proportsional-tempelmaks on kahe sugune: 1) wekslimaks — 15 kop. iga 100 rbl. päält, — ja 2) aktimaks, mis omakorda kahte liiki langeb, nimelt: a) alama järgu aktimaks ja b) kõrgema järgu aktimaks.

Alama järgu aktimaksu kõrgus on 5 kop. iga 100 rbl. päält kuni 10.000 rublani, ja 50 kop. iga 1000 rbl. päält, summade juures, mis üle 10.000 rbl., kus juures iga poolik sada ja tuhat rubla terve ette loetakse.

Kõrgema järgu aktimaksu suurus on 50 kop. iga 100 rbl. päält kuni 10.000 rublani, ja 5 rbl. 1000 päält üle 10.000 rbl. summade juures, kus nii-

ARHIIV-
RAAMATUKOOL
H. LEOKE

sama poolikud sajad ja tuhanded terwete ette loetakse. Pääle selle wõetakse kõrgema järgu aktimaksu wäärtpaberite päält, 0,5⁰/₀ nende nimetishinnast arwates.

II.

Tempelmaksu maksmine.

Kuidas tempelmaksu makstakse.

Tempelmaks makstakse kas iseäraliste tempelmarkide päälekleepimise läbi maksualustele dokumentidele ehk jälle kirjutatakse need dokumendid iseäralisel tempelpaberil. Wekslite jaoks on iseäralised wekslipaberid olemas. Ka wõib tempelmaksu mõnel juhtumisel puhtas rahas renteisse ära maksta.

Kodustele, omawahelistele aktidele ei luba siiski seadus mitte rohkem, kui 20 rbl. eest markisid pääle kleepida.

On margimaks suurem, kui 20 rbl., siis tuleb dokument kas tempelpaberil kirjutada, ehk jälle üleolew summa puhtas rahas renteisse sisse maksta.

On ühe arwe, dokumendi, wõi akti pääl mitu asja koondatud, siis tuleb igaühe eest nendest eraldi tempelmaks maksta, nii et maksu kogusumma sama palju wälja teeks nagu siis, kui need aktid lahuski oleks olnud.

Kuidas tempelmarkisi kustutakse.

Kui tempelmaks markide päälekleepimise läbi makstakse, siis tulewad margid seaduses ettekirjutatud korra järele kustutada. Kustutamine sün-

nib kas sel teel, et akti wäljaandja oma allkirja margist läbi kirjutab, nii et allkiri üle margi (ehk markide) kummagi weere ulatab, ehk kirjutab temast jällegi samal wiisil akti kokkuseadmise kuupäewa ja aasta läbi; markisid wõib ka äri templi läbilõõmisega kustutada.

Markisid katki rebida ehk muul teel rikkuda on keelatud. Niisuguste dokumentide wäljaandmise juures, kus üks pool wäljaandja kätte jääb, nagu mitmesugused tshekiraamatud, hoiupiletid jne., — kleebitakse mark pikuti läbilõikamise joonele, kus siis parem pool (ülewalt lugedes) margist akti pahem pool aga selle kontsu külge jääb.

Kui niisugusel juhtumisel mark tagurpidi pääle on kleebitud, loetakse dokument margitaks.

Ametikohtadesse antawatel dokumentidel ei ole mitte lubatud markisid endal kustutada.

Tempelmaksu maksmise aeg.

Tempelmaks tuleb akti wäljaandmise korral ära maksta. Kumb pool teda maksma peab, kas akti wäljaandja wõi saaja, see on eraaktide juures omawahelise kokkuleppimise asi. Harilikult maksab see pool tempelmaksu, kes raha saab.

Kui tempelmaks mõnesugustel põhjustel akti wäljaandmise juures maksmata jääb, wõi mitte nõutud määräl ei saa makstud, siis lubab seadus tagant järele ühe kuu jooksul tempelmaksu maksta, ilma et margitrahwi oleks kanda, aga ainult sel juhtumisel, kui wäljaantud akti järele talitus alles täitmata on (s. t. kui raha alles maksmata, kaup kättesaamata j. n. e.)

Tagant järele maksmise kord on seaduse järele järgmine: dokumendile kleebitakse tarwilik arw markisid pääle (aga mitte üle 20 rbl.) ja näidatakse kas kohalikule maksu-inspektorile, notariusele, rahu-kohtunikule wõi politsei walitsusele, kes margid ära kustutab. Kodus kustutamine ei ole järjekult niisugusel korral mitte lubatud. Ülemal tähendatud ametikohad wõtawad markide kustutamise eest 10 kuni 25 kop. iga akti päält. Kui tagant järele margimaksu renteisse makstakse, siis mingisugust lisamaksu ei wõeta.

III.

Trahwid tempelmaksu määruste rikkumise pärast.

Kui tempelmaks mitte õigel määral ja õigel ajal makstud ei ole, ehk sootu maksmata on jäetud, niisama ka, kui margid ekslikult kustutatud, siis langewad nii hästi akti wäljaandja kui ka saaja trahwi alla. Margitrahw on kas 10 wõi koguni 30 kordne puuduwest wõi maksmata jäänud summast, selle järele missugune dokument on ilma margita wälja antud.

30 kordse trahwi alla käiwad muu seas margita kwiitungid, raha, kauba j. n. e. kättesaamise üle, kui summa üle 5 rbl. on.

Margitrahwi määrab Kameralkoda ehk kohtu asutus kindlaks. On trahwi summa alla 30 rbl., siis on kameralkoja otsus lõpulik, ja tema wõib põhjendatud wastuseletusi tähele pannes, trahwi oma wõimul wähendada.

On trahwi summa üle 30 rubla ja waieldakse sellele maksja poolt wastu, siis läheb asi kas rahu-kohtu, wõi ringkonna-kohtu otsustada, selle järele, kui suur trahwi summa on.

IV.

Tarwitajate- ja majanduse-ühisuste asjaajamises sagedamini ettetulewad dokumendid ning aktid ja nende margimaks.

Arwed.

1. Kaubaarwed, s. t. arwed kaupade ja materjalide kohta, mis edasimüümiseks ostetakse, käiwad alama järgu aktimaksu alla, mille suurus sõjaajal on 10 kop. iga 100 rubla päält, kuni 10000 rublani ja 1 rbl. iga 1000 päält, summade juures, mis üle 10000 rubla on. Poolikud sajad ja tuhanded loetakse terweteks.

Tähendus. Kaubaarwed käiwad margimaksu alla ka siis, kui nad alla 5 rubla on.

2. Eraarwed, s. t. arwed nende kaupade ja materjalide kohta, mis keegi oma tarwiduseks otab, nagu ühisustes kaupluse inwentar, kantseleitarbeasjad j. n. e. käiwad liht 5 kopikulise tempelmaksu alla iga poogna päält.

3. Arwetele, mis wõlgniku poolt alla on kirjutatud, tuleb pääle wastawa hariliku margimaksu, kui summa mitte üle 50 rbl. ei ole — 10 kop; kui summa üle 50 rbl. — 15 kop. iga terwe ja pooliku saja kohta poogna pääle juure kleepida.)*

*) Uue seaduse järele tuleb iga 100 rubla kohta 20 kop. eest marka.

4. Arwed, mis enne kokkulepitud ja tarwiliste markidega kinnitatud tellimiste täitmise kohta antakse, käiwad liht 5 kopikalise tempelmaksu alla.

5. Arwed, mis teenijad nende poolt koduse majapidamise wõi majandusliste tarbete pääle wäljantud summade üle annawad, on margimaksust wabad.

6. Arwed, jookswad, pankades ja wastastikustes kredit-ühisustes. Iga kwiitung summade üle, mis jookswale arwele sisse makstakse, on, — kui summa alla 50 rubla — margimaksust waba. Kui summa üle 50 rbl. kuni 300 rbl., siis tuleb 15 kop. ja kui summa üle 300 rubla — siis 20 kop. iga sissekande päält maksta.

Arweraamatukesed.

7. Arweraamatukesed, kuhu liikmete ostusummad üles märgitakse, et nende ostupremiat wälja arwata, on tempelmaksust wabad.

Kirjutatakse aga niisugusesse arweraamatusse ka liikme ostuwõlad, siis käib iga 80 lehekülje paksune, $\frac{1}{8}$ poogna kaustaline raamatukene 15 kop. tempelmaksu alla.

Ostuwõla õiendamise määrused, mis harilikult niisugustesse arweraamatukestesse on juurde trükitud, ei käi mitte iseäralise maksu alla.

Kui määrustest ärakiri Ühisuse kätte jääb, siis tuleb mark nii kleepida, et pool temast raamatusse jääks.

Tempelmark kustutatakse arweraamatus kas sel teel, et mõlemad pooled (s. t. ühisus ja liige)

oma allkirjad temast läbi kirjutawad ehk jällegi selle läbi, et temast esimese lehekülje tekst läbi-kirjutatakse.

On arweraamat ühtlasi ka liikmese maksude tarwis, siis tuleb sinna weel 5 kop. tempelmark juure kleepida.

8. Arweraamatukesed osamakside kohta tarwitajate-, majanduse-, piima- j. n. e. ühisustes, pääle laenu- ja hoiu-ühisuste, mis margimaksust wabad on, käiwad 5 kop. tempelmaksu alla.

Kwiitungid.

9. Kwiitungid ja aktid, mis kohustuse täitmisest wabastawad ehk tõendawad, et kohustus kas osalt ehk täielikult täidetud on, ja mis olgu suusõnalise wõi kirjaliku kohustuse põhjal wälja antakse era-isikutele, riigiwalitsus- ja ametiasutustele, käiwad, eraldi kirjutatult, 5 kop. margimaksu alla poogna päält, kui summa üle 5 rbl. on.

Kui summa alla 5 rbl. on, ehk kui kwiitung kohustuse enese pääl kirjutatakse, siis on ta margimaksust waba.

Tähendus. Kwiitungid piimaraha kättesaamise üle käiwad 5 kop. margimaksu alla, kui need eralehtil antakse.

10. Kwiitungid kautsjonide wastu, mis juhatusse liikmetelt ehk teistelt äriteenijatelt on sisse wõetud, käiwad 5 kop. margimaksu alla.

11. Kauba-saatelehtede küljest ärarebitawad kwiitungid, mis saatelehes nimetatud kauba, toorematerjali, wõi inventari kättesaamist tõendawad, on margimaksust wabad, kui kauba

wäärtus alla 5 rbl. on, wastasel korral aga käiwad nad 5 kop. margimaksu alla.

Tähendus: Kaubahinna nimetamata jätmise saatelehel wõi kwiitungil ei wabasta isenesest seda dokumenti mitte margimaksust, waid ainult siis, kui kauba wäärtus kokkulepitud wõi hinnakirja järele tõesti alla 5 rbl. on.

12. Kwiitungid, mis lepingute, kohustuste ja arweraamatukeste pääl antakse, on margimaksust wabad. Antakse nad aga eralehel, siis käib iga leht 5 kop. margimaksu alla, kui summa üle 5 rubla on.

Kohustused.

13. a) Wõlakohustused ilma iseäralise kindlustuseta käiwad 10 kopikalise margimaksu alla, kui summa alla 50 rbl. on; summad üle 50 rbl. käiwad wekslimaksu alla.

b) Wõlakohustused liikuwa waranduse, kaupade, ja wäärtipaberite kindlustusel antud laenude üle on alla 5 rbl. summade juures margimaksust wabad; kuni 50 rbl. wõlakohustuste juures käiwad nad 10 kopikulise ja üle selle — weksli maksu alla.

Seega käiwad ka wõlakohustused, mis tarwitajate- ja majanduse-ühisused oma liikmetele ehk ka wõerastete nendelt laenatud raha wastu annawad, kas 10 kopikulise — üle 5 rbl. aga alla 50 rublaliste wõlakohustuste juures — wõi 15 kop. margimaksu*) alla iga terwe wõi pooliku saja rubla päält.

*) Sõjaajal on wekslimaks 20 kop. 100 rubla päält.

Lepingud.

14. Legingud äriteenijatega käiwad kõrgema järgu aktimaksu alla. Lepingu summaks arwatakse see summa, mis lepingu järele kogu tema kestuse ajal saadakse.

Summade päält alla 50 rubla makstakse 10 kop., üle 50 rubla — 50 kop. iga terve wõi pooliku saja päält.

Ilma tähtajata teenistuslepingute päält makstakse margimaks aasta palga suuruse järele, lepingu tegemise ajal.

See maks on ühekordne, senni kaua kui leping muutmata jääb.

Kui aga niisuguse tähtajata lepingu järele palga määra tõstetakse, siis arwatakse margimaks uue palga suuruse järele ja tuleb täielikult uuesti maksta. (Üleüldisekogu otsus 15. okt. 1906. ja 1907).

Koopiaid teenistuslepingust käiwad 125 kop. (sõja ajal — 2 rubla) margimaksu alla.

Samasuguses suuruses margimaksu alla käiwad ka arweraamatukesed teenijatega, mis lepingu aset täitawad.

15. Kaubalepingud, mille järele keegi äri wõi isik ennast kohustab teatawatel tingimistel ja määral kaupasi muretsema, käiwad, olgu nad mis tahes kujul maha kirjutatud:

a) kui lepingu summa kindlaks on määratud — alama järgu aktimaksu alla;

b) kui lepingu täitmisel summa üle esialgse lepingu läheb, siis tuleb ühe nädala jooksul, wiimase kauba osa kätte saamisest arwates,

üleolewa summa päält margimaks juurde maksta;

d) kui lepingu summat ainult ligikaudu kindlaks määrata võib, siis makstakse margimaks selle ligikaudse summa päält ja lepingu täitmise korral makstakse wahe nädala jooksul juurde;

e) kui lepingu summat ka ligikaudu mitte kindlaks määrata ei saa, siis makstakse lepingu tegemise ajal 125 kop. (nüüd 2 rbl.) poogna päält ja wahe õiendatakse nädala jooksul pärast lepingu täitmist.

16. Lepingud ilma hinnata, s. t. niisugused, mis oma loomu poolest raha pääle ümber hinnata ei saa, käiwad 125 kopikulise (2 rbl.) margimaksu alla.

17. Üüri ja rendi lepingud käiwad, kui summa alla 50 rubla — 10 kop. margimaksu alla; on see aga üle 50 rubla — ülema järgu aastamaksu alla (50 kop. iga saja eest, kus poolikud sajad terweteks loetaks).

Üürilepingu summat arwatakse kogu aja järele, mis leping kestab.

Palwekirjad.

18. Palwekirjad tarwitajate-ühisuste asutamise ja põhjuskirja muutmise asjus käiwad 2×1 rbl. margimaksu alla.

Põllumajandusliste ühisuste — nagu laenu- ja hoiu-, piima, rehepeksu, majanduse- j. n. e. ühisuste kirjawahetus ja palwekirjad ametiasutustele on margimaksust wabad.

Palgaraamat.

19. Palgaraamatud, mis teenistuslepingu aset täidavad, käivad samasuguse tempelmaksu alla, kui teenistuslepingudki.

Saatelehed.

20. Saatelehed, millega kaup müüja juurest ostja kätte saadetakse, ja mis ainult selleks on määratud, et kättesaatmist kontrolleerida, on margimaksust vabad.

Teadaandmised.

21. Teadaandmised politseile pääkoosolekute ja juhatuse koosolekute pidamise üle on margimaksust vabad.

Tunnistused.

22. Tunnistused, mis juhatuse äriteenijatele nende teenistuse üle välja annab, on margimaksust vabad, kui need mitte ametiasutustele ette näitamiseks ei ole määratud; vastasel korral käivad nad 1 rbl. margimaksu alla.

Weo-raamatukesed.

23. Weo-raamatukesed, kuhu pümaühisused oma liikmete poolt ühisusesse ümbertöötamiseks toodud piima üles märgivad, on margimaksust vabad. Need täidavad siin saatelehtede aset.

Wekslid.

24. Wekslid kirjutatakse iseäralisel wekslipaberil, mille hind on kuni 50 rublani — 10 kop., üle selle 15 kop. *) iga saja rubla päält, kus juures iga poolik sada terwe ette loetakse.

*) Sõjaajal 20 kop.

Sôjaaegsed muudatused äri- ja tempelmaksu seadustes.

4. oktoobril 1914. a. on riigi põhjusseaduste § 87 põhjal kinnitatud muudatused äri- ja tempelmaksu seadustes, millest järgmised punktid meie ühisustele tähtsad on:

a) Ärimaksu seadus.

1) I., II. ja III. järgu äride alusmaks suurendatakse 1915 aastaks 50⁰/₀ võrra.

Selle järele on patentide ja ladupiletite eest maksta 1915. aastal:

Patendid ja ladupiletid.	Kõigis kohtades.	Päälinna-	Kohad klasside järele.			
			I.	II.	III.	VI.
I. järgu äride tarwis:						
a) Patendid . . .	750	—	—	—	—	—
b) Ladupiletid .	45	—	—	—	—	—
II. järgu äride tarwis:						
a) Patendid . . .	—	225—	187 ⁵⁰	150—	112 ⁵⁰	75—
b) Ladupiletid .	—	37 ⁵⁰	30—	22 ⁵⁰	18—	15—
III. järgu äride tarwis:						
a) Patendid . . .	—	45—	37 ⁵⁰	30—	22 ⁵⁰	15—
b) Ladupiletid .	—	9—	7 ⁵⁰	6—	4 ⁵⁰	3—

2) Kohalikkude linna ja semstwo maksude suurus jääb muutmata, väljaarvatud Balti ja teised mitte-semstwo kubermangud, kus endist kroonu lisamaksu patendi päält 50% võrra on suurendatud, sõjawäelaste perekondade toetamiseks.

3) Kapitali ja puhtakasu protsendimaks võetakse 1914. ja 1915. aastate eest 1½ korda suuremal määral, kuid mitte üle 30% kogu maksualusest puhtast kasust.

Nii on siis 1914. ja 1915. aastate kapitalimaks — 22,5 kop. asutustes, kelle puhas kasu alla 3%, ja — 30 kop., — kelle puhas kasu üle 3% on, iga põhjuskapitali 100 rubla päält.

Protse dimaksu kõrgus on uue seaduse järele järgmine:

Puhtakasu suurus:					Protse dimaksu kõrgus:		
					Enne:	Nüüd:	
üle	30%	aga	mitte	üle	40%	3 0/0	4,50/0
"	40%	"	"	"	50%	4 0/0	6 0/0
"	50%	"	"	"	60%	5 0/0	7,50/0
"	60%	"	"	"	70%	5,50/0	8,250/0
"	70%	"	"	"	80%	6 0/0	9 0/0
"	80%	"	"	"	90%	6,50/0	9,750/0
"	90%	"	"	"	100%	7 0/0	10,50/0
"	100%	"	"	"	110%	7,50/0	11,250/0
"	110%	"	"	"	120%	8 0/0	12 0/0
"	120%	"	"	"	130%	8,50/0	12,750/0
"	130%	"	"	"	140%	9 0/0	13,50/0
"	140%	"	"	"	150%	9,50/0	14,250/0
"	150%	"	"	"	160%	10 0/0	15 0/0
"	160%	"	"	"	170%	11 0/0	16,50/0
"	170%	"	"	"	180%	12 0/0	18 0/0
"	180%	"	"	"	190%	13 0/0	19,5
"	190%	"	"	"	200%	14 0/0	21 0/0

On puhas kasu suurem, kui 20⁰/₀ põhjuskapitalist, siis läheb protsendimaksuks 21⁰/₀ ja pääle selle 15⁰/₀ (enne 10⁰/₀) sellest osast puhtast kasust, mis üle 20⁰/₀ on.

4) Need ärid, kes mitte awaliku aruandmise korra alla ei käi, maksawad puhta kasu protsendimaksu 7,5⁰/₀, endise 5⁰/₀ asemel.

5) Isiklikku ärimaksu, maksualuste ühisuste juhatuse, nõukogu ja rewisjoni toimekonna liikmete, ärijuhtide ja prokuristide käest, wõetakse nende 1915. aasta palgast 1½ korda suuremal määral, kui warem.

Selle järele on isikliku ärimaksu suurus:

	Enne:	Nüüd:
kui palk üle 100 rbl., aga alla 1000 rbl.	1 ⁰ / ₀	1½ ⁰ / ₀
" " " 1000 " " " 3000 "	2 ⁰ / ₀	3 ⁰ / ₀
" " " 3000 " " " 5000 "	3 ⁰ / ₀	4½
" " " 5000 " " " 10000 "	4 ⁰ / ₀	6 ⁰ / ₀

Teiste äriteenijate isiklik kroonumaks on endiseks jäänud.

6) Uue seaduse järele loetakse III. järgu äride hulka patendimaksu asjus ka need laenuasutused, kelle põhjuskapital alla 10.000 rubla on, *) wäljaarwatud laenu- ja hoiuühisused, kes maksust, nagu waremgi, wabad.

7) 0,216⁰/₀ kontokorrendi maks on 1. jaanuarist 1915. a. 0,396 protsendiliseks suurendatud.

*) Endise seaduse järele käisid need asutused IV. järgu äride hulka.

8) Koguni uus maks on 5% - maks, mis obligatsioonide alla antud kapitalide sissetulekute pealt pikaaja laenuasutused, linnapangad ja teised awaliku aruandmise korra alla käiwad asutused maksma peawad.

See maks langeb wistist ka meie wastastikuste kredit-ühisuste peäle, ja tuleks neil kuu aja jooksul, aasta lõpuarwete tegemisest arwates, ära maksa.

9) Niisama on uus — kroonumaks kapitalide pealt, mis liikumata waranduste kindlustusel eraisikud ja awaliku aruandmise korra alla käiwad asutused — peäle wäikelaenu asutuste — wälja on laenanud. See maks nõutakse sisse waranduse omaniku käest, iga pool aasta 20 kop., 1915. aastal 30 kop. — suuruses kapitali 100 rubla pealt. Waranduse omanikul on õigus seda maksu wõlausaldajale maksetawast protsendi summast oma kasuks maha arwata.

b) Tempelmaksu seadus.

4. okt. 1914. seadus on tempelmaksu kõrgendanud, ja nimelt:

1) liht-tempelmaksu, mis warem 125 kop. ja 75 kopika suuruses poogna pealt wõeti, tuleb nüüd 2 rubla ja 1 rubla maksta.

Tähendus: 20, 15, 10 ja 5 kopikaline liht-tempelmaks on endiseks jäänud.

2) Alama järgu aktimaks on uue seaduse järele 10 kopikat iga 100 rubla pealt, kui akti summa mitte üle 10.000 rubla pole, ja 1 rubla iga 1000 rubla pealt, kui akti summa üle 10.000 rubla on.

Maksu arwamisel loetakse aktisumma poolikud sajad ja tuhanded terweteks.

Need maksu kõrgendused astusid jõusse sest päewast, mil „Senati Teataja“, kus uus seadus äratrükitud, kohalikudesse ametikohtadesse jõudis. Meil hakkas uus seadus maksma detsembri algul 1914. a.

3) **Weksli maksu kõrgendus.**
16. detsembril 1914. a. kinnitatud seaduse läbi on ka weksli tempelmaksu kõrgendatud: endise 15 kop. asemel tuleb 20 kop. iga 100 rbl. päält weksli summast maksa, mille juures poolikud sajad terweteks loetakse.

Selle juures on seaduses ära määratud, et kuni sellekohase iseäralise Rahaministri korralduseni, tuleb lisamaks kuni tarwilise weksli tempelmaksu kõrguseni tempelmarkides maksta, mis praeguse weksli paberi pääle kirjutatud wekslitele juure lisatakse ja maksja waliku järele seaduses ettenähtud wiisil kustutatakse.

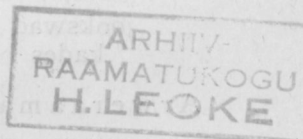
Wekslipidaja, kelle käes lisamaksu all käiw weksel ilma sellekohase lisatempelmargita on, seda lisatempelmaksu ära maksa niisugust wekslit ühe kuu jooksul, wäljaandmise päewast arwatud, sellekohaste walitsuse asutustele ettenäidates — notariusele, rahukohtunikule, renteis, politseiwalitsuses, kus margid ära kustutatakse.

See ei päästa aga wekslipidajast eelseiswaid weksli-osalisi seaduses ära määratud trahwist.

Muidugi wõib ka wekslid ilma lisatempelmargita praeguste weksliplankide pääle kirjutada,

kui weksliplangi hind niivõrd kõrge on, et ta selle summa päält maksetawale uuele weksli tempelmaksu määrale wastab. Näituseks wõib wekslit Rbl. 1500. — ilma lisamaksuta niisuguse weksliplangi pääle kirjutada, mis kuni Rbl. 2000. — summadele on määratud.

Et 16. detsembri seaduses, mis 31. detsembril 1914. a. Walitsuse Seaduste ja Korralduste Kogus äratrükitud on, mitte kindlat tähtpäewa määratud ei ole, mis ajast see seadus maksuma hakab, siis tuleb seaduse maksuma hakkamise tähtajaks üleüldise määruse järele (Riigi põhjusseadus § 93.) seda päewa pidada, millal kohalised ametiwõimud selle Senati wäljaande nr'i saiwad, kus seadus ära on trükitud. Kodumaa linnadesse jõudis see number 3. jaanuaril s. a., mis ajast seadus ka maksuma hakkas.

Aktide ja dokumentide nimekiri, mille margimaks siin ära on tähendatud.

		Mis numbril all leida.
A r w e d:	lhk. 37	
kaubaarwed	" "	1
eraarwed	" "	2
wõlgn. poolt alla kir- jutatud arwed	" "	3
arwed lepingu kohus- tuse täitmise üle	lhk. 38	4
teenijate arwed	" "	5
jookswad arwed pan- kades	" "	6
 A r w e r a a m a t u k e s e d		
cstusummade ülestä- hendamiseks	" "	7
osamaksude jaoks	lhk. 39	8
 K w i i t u n g i d	" "	
kwiitungid üleüldse	" "	9
kwiitungid kautsjonide wastu	" "	10
kauba saatelehtede kül- jest	" "	11
kwiitungid kohustuste ja lepingute pääl	lhk. 40	12

K o h u s t u s e d	lhk. 40	
wõlakohustused ilma kindlustuse ja kind- lustusega	” ”	13
L e p i n g u d : (kontrahid) .	lhk. 41	
äriteenijatega	” ”	14
kaubalepingud	” ”	15
ilma hinnata	lhk. 42	16
üüri ja rendi lepingud	” ”	17
P a l w e k i r j a d	” ”	18
P a l g a r a a m a t u d	lhk. 43	19
S a a t e l e h e d	” ”	20
T e a d a a n d m i s e d	” ”	21
T u n n i s t u s e d	” ”	22
W e o r a a m a t u k e s e d . .	” ”	23
W e k s l i d	” ”	24

Wead.

Lhk. 9, 8. rida (ülevalt) on trükitud: „kes küttematerjali produktide weos . . .“, peab olema — „kes küttematerjali ja produktide weos . . .“

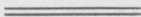
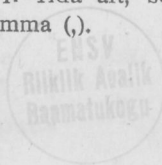
Lhk. 11, 2. rida, kaks pro kaht.

Lhk. 16, 5. rida, 10.000 rublani pro 10000 rubla.

Lhk. 35, 12. rea lõpul puudub komma (,).

Lhk. 48, 12. rida alt, all pro alla.

Lhk. 48, 11. rida alt, seda eel puudub w õ i b ja m a k s a järel komma (,).

S 17247

Wareem ilmunud:

-:- Eesti Ühistegewuse Büroo wäljaanne № 1. -:-

Juhatuskirjade kawad tarwitajate- ja majanduse-ühisustele.

Hind 10 kop.

Saadawal Ühistegewuse Büroost ja suurematest raamatu-
===== kauplustest. =====

